

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Dub. IV. An Præcepta etiam humana obligent sub peccato, & quali?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

DUBIUM IV.

*An Præcepta etiam humana obligent
sub peccato, & quali?*

Respondeo. Cum Deus sit Dominus noster, atque etiam Superioribus parere nos iusserit, non solum ipse, sed & illi nobis præcipere possunt, & præcipiunt, tum sub pœna, tum etiam sub culpa, sive peccato; idque gravi aut levi, prout & rei præceptæ ad intentum finem necessitas, & materiæ quantitas, & eorum voluntas sese habent, quæ ex eorum verbis, circumstantiis, aut prudentum æstimatione solet colligi. *Ita Theologi communiter. S. Tho. Suar. Salas, &c.*

Unde resolvuntur hi Casus.

I. Graviter peccat, qui deliberatè & in materia magna violat præceptum aliquod Decalogi vel Ecclesiæ.

II. Cum res levis est, non peccat mortaliter transgrediens, etsi superior sub mortali præceperit; quia id eum posse negant, *Suar. Laym. & alii ex communi*, v. g. ne quis frangat silentium, ne edat uvam, ut claudat ostium, &c. quia est res parva, & incapax tantæ obligationis. Nec ipse Deus in materia parva sub mortali obligat. *vid. Less. l. 2. c. 4. d. 9. Salas d. 10. f. 7.*

III. Aliud esset, si materia aliàs levis fieret gravis, ratione circumstantiarum, ut, v. g. contemptus, scandali, magni boni communis, vel finis à legislatore intenti. Sic abstinentia à pomo in Paradiso in se quidem parva, gravissima tamen erat

erat ex circumstantia finis, *Suarez. lib. 3. c. 5.*

IV. Quando materia est gravis, potest superior præcipere sub culpa tantum levi: quia sicut potest nullo modo obligare, non præcipiendo; ita etiam potest obligare sub veniali tantum. Ita *Suar. Less. l. c. contra Vasq.*

V. Potissima signa, ex quibus colligi possit, an lex obliget sub gravi culpa, sunt hæc: I Si materia sit gravis, & non constet in contrarium de voluntate præcipientis. Unde *Cajet. in sum. ver. Cler. docet*, Clericos tantum peccare venialiter, dum contra præcepta Juris positivi, aves & canes sequuntur ad venandum. II. Si verba magnam vim habent, ut, jubemus, interdicimus, in virtute S. obedientiæ, vel vi voti, aut juramenti, vel graviter mandamus, &c. III. Si poena magna adjiciatur, ut excommunicationis, depositionis, maledictionis æternæ, exilii perpetui, mortis, &c. IV. Si ita fert usus & consuetudo, interperitos & timoratos: quia consuetudo est optima legum interpretis, ut patet in lege jejunii Ecclesiastici, & abstinentiæ à carnibus, item communionis annuæ, quas graviter obligare probat *hic Tolet. Lay. c. 14. n. 4. Bonac. p. 7. §. 4.*

CAPUT II.

De subjecto, cui datur Præceptum.

DUBIUM I.

Qua persona praeceptis obligentur.

Resp. Soli subditi ratione utentes obligantur, ita ut eorum transgressione peccent. Quod